

Riktlinjer vid myndighetsutövning riksfärdtjänst

Antagna av Tekniska nämnden 2008-04-15

program

policy

handlingsplan

riktlinje

VÄSTERÅS STAD

program	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet med utvecklingen av Västerås som ort inklusive koncernen Västerås stad
policy	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet i koncernen Västerås stad
handlingsplan	anger strategier och konkreta åtgärder för att nå den politiska viljeinriktningen och fastställda mål på olika nivåer i organisationen
riktlinje	säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet i handläggning och utförande i koncernen Västerås stad

1. GRUNDER FÖR RIKSFÄRDTJÄNSTTILLSTÅND.....	2
2. PRÖVNING AV TILLSTÅND TILL RIKSFÄRDTJÄNST.....	3
2.1 Ansökan om resa	3
2.2 Behovsbedömning	3
2.3 Bedömning av ledsagare	3
2.4 Bedömning av barn	5
2.5 Återkallelse av tillstånd.....	5
2.6 Rätt att överklaga	5
3. TILLSTÅNDETS OMFATTNING	6
3.1 Val av färdmedel	6
3.2 Anpassning av restid	6
3.3 Samåkning.....	7
3.4 Avgift	7
4. ÖVRIGA VILLKOR.....	8
4.1 Medresenär	8
4.2 Bagage.....	8
4.3 Husdjur.....	8

1. GRUNDER FÖR RIKSFÄRDTJÄNSTTILLSTÅND

Riksfärdtjänst är kommunens skyldighet att lämna ersättning för reskostnader för personer som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt. Rätten till riksfärdtjänst regleras i Lag om riksfärdtjänst (1997:735). Riksfärdtjänsten får anlitas av den som efter ansökan har fått tillstånd till det.

Grundläggande kriterier för riksfärdtjänst är:

- Att sökanden ska vara folkbokförd inom Västerås kommun
- Att resan med allmänna kommunikationer till följd av den sökandes funktionshinder måste göras på ett särskilt kostsamt sätt eller inte kan göras utan ledsagare
- Ändamålet för resan är rekreation eller fritidsverksamhet eller någon annan enskild angelägenhet
- Resan görs inom Sverige från en kommun till en annan kommun
- Resan görs ett för ändamålet särskilt anpassat fordon eller med allmänna kommunikationer tillsammans med ledsagare
- Resan inte av någon annan anledning bekostas av det allmänna

Funktionshindret måste bedömas bestå mer än sex månader och skall på begäran kunna styrkas med läkarintyg eller särskild utredning.

2. PRÖVNING AV TILLSTÅND TILL RIKSFÄRDTJÄNST

2.1 Ansökan om resa

Ansökan gällande riksfärdtjänst skall ske skriftligt på särskilt avsedd blankett senast 21 dagar före resans påbörjande. I undantagsfall (t ex för närvaro vid begravning eller besök hos akut sjuk anhörig) får ansökan göras senare. I samband med storhelger krävs i praktiken att beställning sker tidigare eftersom tillgången på transportmedel är begränsad.

I normalfallet sker ansökan om riksfärdtjänst för varje enskild resa. Vid kontinuitet i resandesträckan kan tillstånd sökas för viss tid med ett visst antal resor. Sådana resor beviljas endast med specificering av resandesätt och begränsning av resmål.

2.2 Behovsbedömning

Behovet av riksfärdtjänst utreds och bedöms utifrån om sökandens funktionshinder är stort och varaktigt och medför att denne måste resa på ett särskilt kostsamt sätt. Riksfärdtjänsttillståndet prövas individuellt utifrån funktionshindret längs den aktuella resvägen, i relation till tillgängligheten i den omgivande yttre miljön och de allmänna kommunikationsmedlen. Funktionshindrets svårighetsgrad avgör om tillstånd medges och vilket färdmedel som får användas. Ett läkarutlåtande kan krävas som en del i beslutsunderlaget men berättigar i sig inte till riksfärdtjänst. Tillstånd kan ej ges för resor som redan genomförts. Ansökan kan avslås om resenären vid tidigare tillfällen missbrukat tillståndet t ex genom att inte betala egenavgiften.

2.3 Bedömning av ledsagare

Om den som söker tillstånd till riksfärdtjänst behöver ledsagare under resan, skall tillståndet gälla även ledsagaren.

Kommunen beviljar resekostnader för ledsagare under förutsättning att ledsagare anses nödvändig för resans genomförande. Resekostnader vid fram- och återresa för ledsagare kan beviljas om omständigheterna så kräver. Ledsagarens resa kan beställas av kommunen.

Vid resa med personbil och specialfordon bedöms ledsagare ej behövas annat än i undantagsfall t ex vid behov av särskild hjälp under själva resan. Lagen om riksfärdtjänst föreskriver inte någon skyldighet för kommunen att tillhandahålla person för ledsagning.

2.4 Bedömning av barn

Riksfärdtjänstresa kan beviljas för barn under 12 år om resan till följd av funktionshindret måste genomföras på ett särskilt kostsamt sätt. Därvid skall beaktas att även icke funktionshindrade barn normalt inte åker ensamma och därför behöver hjälp att genomföra resor.

2.5 Återkallelse av tillstånd

En tillståndsgivare får återkalla ett tillstånd att anlita riksfärdtjänst om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns. Ett tillstånd får också återkallas om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de föreskrifter som gäller för riksfärdtjänsten. Föreskrifter får ändras, om ändrade förhållanden föranleder detta.

2.6 Rätt att överklaga

Tillståndsgivarens beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

3. TILLSTÅNDETS OMFATTNING

3.1 Val av färdmedel

Tillstånd till riksfärdtjänst får förenas med föreskrifter om färd sätt. Resor med riksfärdtjänst skall göras med allmänna kommunikationer eller för ändamålet särskilt anpassat fordon. Ersättning för resor med hyrbil eller privatbil medges ej. Kommunen beslutar om färd sätt med beaktande av resenärens funktionshinder och övriga omständigheter. Billigaste färd sätt skall användas vilket innebär följande:

- a) I första hand används allmänna kommunikationer, d v s tåg, buss eller flyg där så är möjligt med hänsyn till resenärens funktionshinder.
- b) I andra hand används allmänna kommunikationer i kombination med personbil eller specialfordon.
- c) I tredje hand används enbart personbil eller specialfordon.

Annan prioritering kan göras om resan därigenom blir billigare. Vid resor med allmänna kommunikationer skall rabatter och billigaste prisalternativ användas i så stor utsträckning som möjligt med hänsyn till den enskildes funktionshinder och resans ändamål.

Beviljande av tillstånd skall ske med hänsyn till den sökandes funktionshinder. Den omständigheten att det saknas allmänna kommunikationer är inget skäl för att bevilja riksfärdtjänst.

3.2 Anpassning av restid

För att samordna resor samt för att erhålla rabatterade biljetter på allmänna kommunikationer behöver avresetiden ibland förskjutas. Huvudregeln är att avresetiden kan förskjutas inom en halv dag. I samband med större helger kan större tidsförskjutningar krävas. Avsteg från reglerna om tidsförskjutning kan göras med hänsyn till resenärernas funktionshinder och ändamålet med resan.

3.3 Samåkning

Samordning av resor med fordon sker regelmässigt där det är möjligt. Detta innebär att resenären får samåka på hela eller delar av sträckan. Vid samåkning kan ressträckan och restiden bli längre än vid direktresa. I speciella fall kan kommunen besluta om ensamåkning.

3.4 Avgift

Vid resa med riksfärdtjänst skall tillståndshavaren betala en avgift (egenavgift) som motsvarar normala resekostnader med allmänna färdmedel. Regeringen meddelar närmare föreskrifter om dessa avgifter. Ersättningen för en riksfärdtjänstresa lämnas med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan resekostnaden och egenavgiften. Ersättningen för ledsagarens resa skall dock motsvara kostnaden för resan. Ersättningen betalas till den som utfört transporten. Beslut om ersättning meddelas tillståndsgivaren.

4. ÖVRIGA VILLKOR

4.1 Medresenär

Person, som inte är ledsagare men som önskar följa med på resan, kallas medresenär. Vid resa med allmänna kommunikationer betalar medresenären hela sin reskostnad. Kommunen åtar sig att förmedla beställningen men ansvarar ej för genomförande eller betalning. Resebyrån skickar faktura tillsammans med biljetterna. Vid resa med taxi eller specialfordon betalar medresenären en avgift som är lika stor som egenavgiften för den som beviljats riksfärdtjänst. Om merkostnaden för medresenären är högre kan den tas ut av medresenären. Barn som medföljer som medresenär betalar avgift enligt gällande taxa för respektive färdstätt.

4.2 Bagage

Bagage får medföras i den mängd som respektive trafikföretag medger i sina stadgar. För resa med taxi får normalt bagage medföras. Som normalt bagage räknas två väskor per resenär. Utöver bagage får nödvändiga handikapphjälpmedel medföras.

4.3 Husdjur

Vid resor med anvisat färdmedel får husdjur endast medföras enligt trafikföretagets anvisningar. Undantag medges alltid för tjänstehund.

VÄSTERÅS STAD

Tekniska nämnden • 721 87 Västerås
Telefon 021-39 00 00 • www.vasteras.se